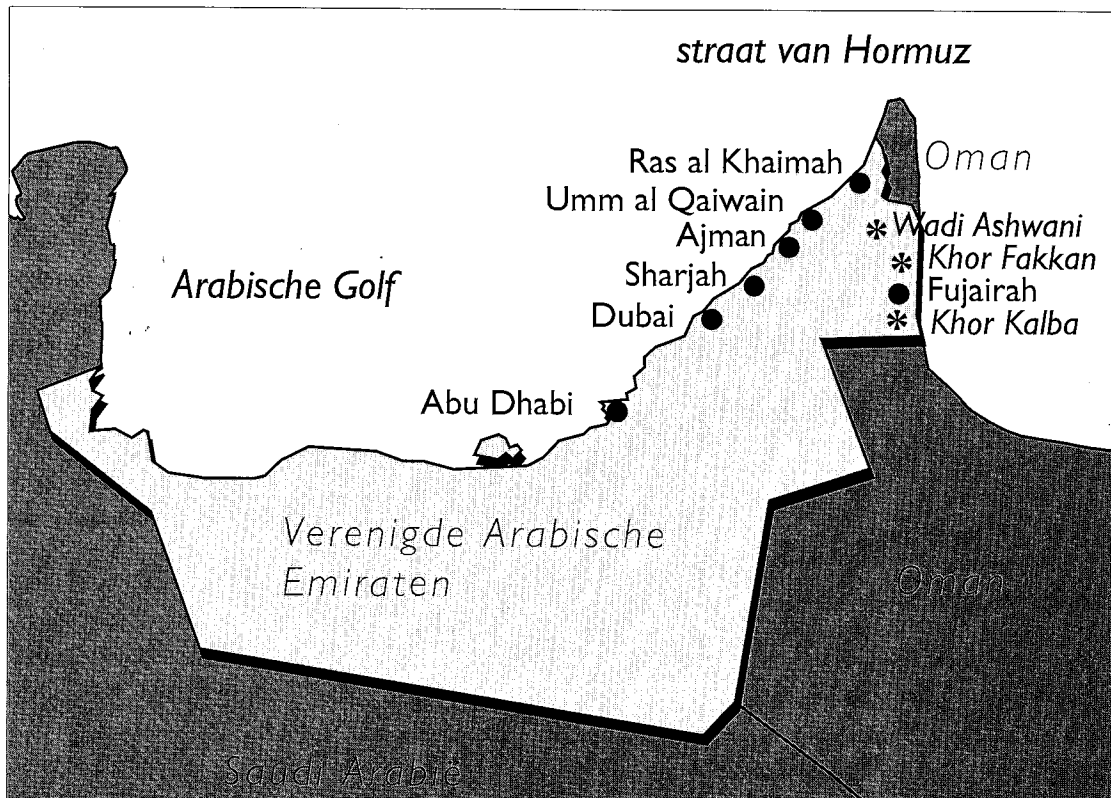

Dagboek UAE

door
Kees Moeliker

Jelle Reumer en Kees Moeliker verbleven van 23 t/m 27 maart 1998 in de Verenigde Arabische Emiraten (UAE). Ze waren daar op uitnodiging van het Ministerie van Cultuur en Informatie van het Emiraat Sharjah om een samenwerkingsovereenkomst met het Sharjah Natural History Museum te ondertekenen (zie Straatgras 10 [2]: 17-18). Kees Moeliker doet verslag van de belevenissen.

Maandag 23 maart 1998 - We hoeven ons niet te haasten. Volgens de beeldschermen in de vertrekhallen van Schiphol is vlucht KL 549 naar Dubai en Karachi 'delayed'. Na de obligate taxfree inkopen sjokken we doelloos rond met onze volumineuze handbagage. J. draagt een loodzware set Boheems kristal (een geschenk van Burgemeester Peper aan de Emir van Sharjah), ik een opgezette ransuil in cadeau verpakking (voor het Sharjah Natural History Museum). Na twee koppen espresso naar de 'gate'. Op de monitor van de beveiligingsbeambte moet de opgezette ransuil er niet verdacht uitgezien hebben. Waarschijnlijk niet meer dan de schaduw van een berkenstammetje en een wonderlijke kluwen ijzerdraad die het kunstlichaam in vorm houdt. Jammer, want ik had graag CITES-

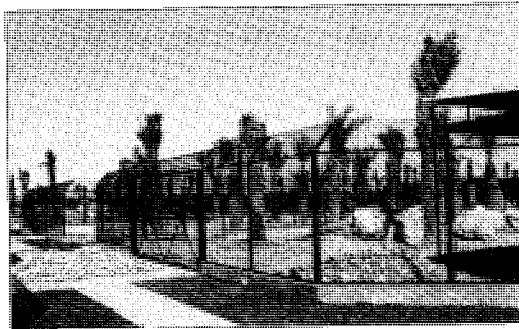
vergunning 04911 getoond waarmee dit verkeersslachtoffer, als ware het de laatste van zijn soort, legaal Nederland uit en de Verenigde Arabische Emiraten ingevoerd mag worden. Nu voelt het alsof alle telefoontjes en faxen naar het CITES-bureau van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij voor niets geweest zijn. De ellendige wil past niet in het bagagerekje. Gelukkig is er een attente stewardess die mij ziet tobben: ze stopt de doos in een kast waar extra zwemvesten zijn opgeborgen. We zitten voorin bij de deur en vangen nerveuze gesprekken tussen de bemanning en het grondpersoneel op. Er ontbreekt een passagier wiens bagage wel aan boord is. Onze stewardess zucht: 'die koffer moet eruit, dat kost minstens een uur'. Als de gezagvoerder ons even later welkom heet, bevestigt hij het gerucht. Ook het welkomstdrankje (altijd een hoogtepunt van een vliegreis: een glaasje 'scotch' voor elven in de ochtend) laat daardoor op zich wachten. We doden de tijd met lezen in een boekje over hoe westerlingen zich het beste (niet) kunnen gedragen in de Emiraten. Belangrijkste conclusies: gesprekpartners recht in de ogen kijken, nooit naar (de gezondheid van) iemands dochter vragen en de linkerhand uitsluitend gebruiken voor het reinigen

van het achterwerk. We oefenen het uitreiken van visitekaartjes. Voor J. (strikt linkshandig) betekent dat omschakelen naar een totaal andere motoriek. Vlak voor de start bel ik met m'n gsm-toestel Marijcke Jongbloed in het museum in Sharjah om onze vertraging (inmiddels twee uur) te melden.

Beneden is niets te zien. Pas boven Turkije verdwijnt de bewolking en tot mijn genoegen kruisen we de kust van de Middellandse Zee pal boven de delta van de Göksu. Daar heb ik heel wat uurtjes lopen vogelen. Om 21.45 uur lokale tijd landen we op Dubai Airport. Gelukkig mogen we gewoon via de trap het vliegtuig uit, dat is de beste kennismaking met het weer. Een vochtige warmte van een graadje of 30 waait ons tegemoet. Borden met teksten opgebouwd uit bloemenkransen heten de arriverende passagiers welkom bij het 'Dubai Shopping Festival 1998', een soort braderie stel ik me voor. Binnen klinkt een rustgevend 'live' pianomuziekje. De pianist zit achter een vleugel op een enorm podium. Onze visa blijken na enig zoeken klaar te liggen in het vakje 'overige landen'. Marijcke, manager van het Sharjah Natural History Museum & Desert Park en onze gastvrouw laat de motor van haar Nissan patrol 3500 4WD flink brommen. 'Het is nog wel een klein uurtje rijden hoor, ik neem een binnenweg want iedereen is naar dat shopping festival geweest'. In het donker valt niets anders te zien dan een rechte asfaltweg door vlak terrein met hier en daar een omheind barakkencomplex, twee gekantelde vrachtwagens en veel, volstrekt overbodige, rotondes. In de verte ligt een hel verlicht bouwsel dat iets van de Sacre Coeur weg heeft. 'Dat is University City, moet je bij daglicht zien, je weet niet wat je ziet' zegt Marijcke. Bij afslag 8 moeten we de weg af. Ons logeeraadres, het huis van Marijcke, ligt op het terrein van het museum in het Desert Park. We worden direct besprongen en besnuffeld door Sandy en Basje, twee vrolijke honden. Er zijn meer huisdieren: de tuin herbergt een populatie landschildpadden en op een afgescheiden erfje scharrelen een paar Brandts egels (*Paraechinus hypomelas*). Onze gastvrouw heeft hier het huis van haar dromen. Zij maakte het ontwerp, de Sjeikh liet het bouwen. J. en ik bewonen de gastenvleugel. We dragen wat proviand (roggenbrood en oudekaas) en een paar dikke zaterdagkranten over. Dan is er het terras en koud bier. Volgens Marijcke is Sharjah drooggelegd (eis van de Saudi's na de versterking van een lening) maar Dubai, op een half uurtje rijden, niet. De buitenverlichting trekt een

grote golf insecten: veel krekels, (bid)sprinkhanen maar ook dikke kevers, waaronder de ruim drie centimeter lange zwart met wit gestippelde 'domino beetle' (*Anthia duodecimguttata*). Het is maar goed dat we geen stikpotten en alcohol hebben meegenomen.

Dinsdag 24 maart – Vanaf de ontbijttafel (koffie, volkorenbrood en leverworst) kijken we uit op een flink stuk woestijn. Dankzij de overvloedige regenval in de afgelopen wintermaanden is er geen sprake van een kale zandbak. De vegeta-

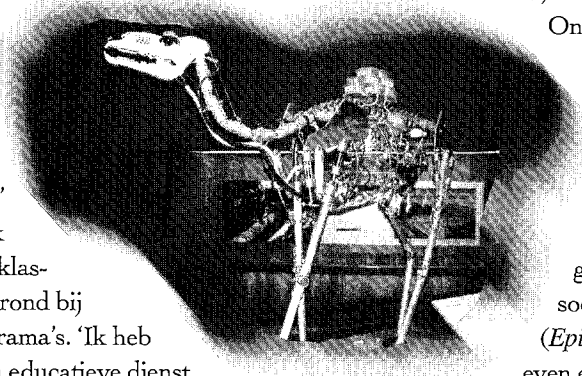
tie tiert er welig en het miegelt van de vogels: isabelklauwieren (*Lanius isabellinus*), groene bijeneters (*Merops orientalis*), Indische scharrelaars (*Coracias benghalensis*), zwartkruinvinkleuweriken (*Eremopterix nigriceps*), gestreepte prinia's (*Prinia gracilis*) en witwangbuulbuuls (*Pycnonotus leucogenys*). Het programma bestaat vandaag uit een bezoek aan het 'breeding centre' en het museum, een lunch met een Canadese culturele delegatie in Dubai en een beetje vogelen bij de Dubai Creek. Het 'Breeding Centre for Endangered Arabian Wildlife' ligt pal naast het huis van Marijcke. Onder leiding van een Zwitserse preparateur (!) werkt een team enthousiaste Zuid-Afrikanen aan fokprogramma's voor bijna alles wat er in de UAE rondloopt, zwemt, kruipt en vliegt. Het belangrijkste doel is de herintroductie van de Arabische ondersoort van de luipaard (*Panthera pardus nimr*) die in het wild zo goed als uitgestorven is, maar we zien ook ruime kooien met de zeldzame kraagtrap (*Chlamydotus undulata*), caracals (*Caracal caracal schmitzi*) en zandvosjes (*Vulpes ruppelli*). Een klein diertje dat op mij een ratachtige indruk maakt, is de enige bewoner van het fokstation dat ons vrolijk tegemoet komt en zijn neus door de tralies steekt. J. die goed in de zoogdieren zit, herkent er een klipdas (*Procapra capensis*) in. 'Die zijn nauw verwant aan de olifanten en de zeekoeien' zegt hij zonder een spier te vertrekken. Marijcke en ik bekijken het vrolijke schepseltje aandachtig maar ontdekken geen slurf of slag tanden. 'Dat schijnt te zitten in het de vorm van de kiezen en de nagels die

Het 'Breeding Centre For Endangered Arabian wildlife'.
(foto: Kees Moeliker)

tot kleine hoefjes zijn gevormd' doceert J. Naast het 'Breeding Centre' stampen men een heuse die-rentuin uit de grond en ligt ook een soort kinder-boerderij, compleet met stobalen om op te zitten, geiten-om-te aaien en een kaasmakerij. Beleefd proeven we zurige kaas. Het museum ligt aan de overkant van een brede asfaltweg. Er staan een stuk of zes schoolbussen op de ruime parkeer-plaats. 'Door de weeks komen er veel schoolklas-sen, vandaag is het meisjesdag; in het weekend zijn het de 'Emiraties' met hun gezinnen die mas-saal het museum en het Desert Park bezoeken', vertelt Marijcke. Het is inderdaad meisjesdag. Vanuit dichte drommen, in lange zwarte jurken en witte hoofddoeken geklede bakvissen, klinkt onophoudelijk gegiechel en verspreidt zich een stevige transpiratiegeur. De ventilierende eigen-schappen van de zwarte gewaden laat kennelijk te wensen over. Dat terwijl de witte jurken die de mannelijke 'Emiraties' dragen, mij zo heerlijk koel lijken. De schoolklas-sen hangen maar wat rond bij prachtige woestijndiorama's. 'Ik heb eigenlijk dringend een educatieve dienst nodig', zegt Marijcke, 'dan kan ik die kinderen gericht laten kijken, het is nu wat te vrijblij-vend'. We spreken af dat we er bij de Sheikh op zullen aandringen dat publieksbegeleiding geen overbodige luxe is. De tentoonstellingen in het museum zijn het zeker waard. Alles ziet er modern en fris uit. Er is volop gebruik gemaakt van AV-middelen, de teksten zijn duidelijk en tweetalig. Of het nu de tentoonstelling over het ontstaan van de aarde is, een presentatie over de geologie van de Emiraten of de prachtige zaal met als thema het leven in de Arabische Golf, er is niet bezuimigd op uitvoering en duurzaamheid. Ook bijna alle ten-toongestelde fossielen en andere naturalia zijn echt en zonder uitzondering topstukken. Marijcke rela-tiveert ons enthousiasme voor dit wonderbaarlijke museum midden in de woestijn: 'Ik heb geen basiscollectie, alles is aangekocht voor expositie doeleinden. Eigenlijk moet ik dit gebouw geen museum noemen, maar tentoonstellingsruimte'. In het directiekantoor (netjes ingericht met Ikea meubilair) ontmoeten we Ian Curtis, een jonge Schotse botanicus die een begin heeft gemaakt met het opzetten van een herbarium. Drie jonge-dames die Marijcke ter zijde staan bevolken een aangrenzend kantoortje. Bij de koffie stellen we de tekst op van de samenwerkingsovereenkomst. Die

gaat per fax naar het Ministerie van Cultuur en Informatie. Overmorgen staat de plechtige onder-tekening op het programma.

We moeten ons haasten om op tijd te zijn voor onze lunchafspraak in Dubai. Op de vraag wie wij zullen ontmoeten, geeft Marijcke ons een stapel A4tjes: het schaamteloze 28 pagina's tellende CV van Adrienne Clarkson, een Canadese TV-perso-nality met veel, heel veel bestuursfuncties in 'Canada Museumland'. De Dubai Creek Yacht Club heeft een hooggelegen restaurant met een fraai uitzicht. Het is maar goed dat vrouwen voor zij aan tafel gaan nog tal van rituelen achter de schermen uitvoeren, want buiten vliegen vier soorten sterns en kokmeeuwen (*Larus ridibundus*) die wel eens bruinkopmeeuwen (*Larus brunnicep-halus*) zouden kunnen zijn.

Ondanks mijn 10x42 kom ik er niet uit. Het gezelschap bestelt eensgezind de 'lamour' op een bedje van taugé, champignons en garnaaltjes. Het blijkt een smakelijk stukje gestoomde vis te zijn, een soort lokale kabeljauw (*Epinophelus tauvina*). Er is even een kleine consternatie als

Adrienne eist dat haar fles bronwater aan tafel geopend wordt ('I can't afford getting sto-mach problems'), maar de ober, met de intrigeren-de naam 'Rommel' op zijn badge, lost het routi-neus op. De lunch loopt gesmeerd. Het Canadese corps diplomatique houdt de conversatie met slim-me vraagjes gaande. Adrienne blaast hoog van de toren over de reportages die zijn voor CNN en andere networks maakt en presenteert. De verlei-ning is groot om even melding te maken van mijn optreden bij Paul de Leeuw, maar ik raak toch weer snel afgeleid door de meeuwen die langs het raam vliegen. Marijcke is duidelijk gewend aan dit soort bijeenkomsten: ze maakt dankbaar gebruik van haar imago ('the woman that lives in the mid-dle of the desert together with all kinds of ani-mals') en werft direct een paar donateurs voor the Leopard Trust. Het strakke schema van Adrienne maakt een abrupt maar welkom einde aan de lunch. Ik stel J. voor om zijn CV ook uit te berei-den tot tenminste 10 pagina's en dat voortaan ook te pas en te onpas rond te faxen. Wij Hollanders zijn veel te bescheiden.

De route naar het doodlopende einde van de Dubai Creek voert ons langs een kilometers lange, rechte renbaan voor kamelen en een uit marmer

Een mechanische drome-daris: een van de vele educa-tieve opstellingen van het Sharjah Natural History Museum. (foto: Jelle Reumer)

opgetrokken ziekenhuis voor valken, zoiets als de Vogelklas Karel Schot, maar dan voor de troetelvogels van lokale Sjeikhs. Het uitgestrekte estuarium ligt droog, het is eb. Dat is jammer want alle steltlopers zijn niet meer dan stipjes aan de horizon. Bij hoogwater zouden ze zich allemaal aan de rand van de kreek concentreren. Nu lopen er slechts een paar strandplevieren (*Charadrius alexandrinus*) en een eenzame terekruiter (*Xenus cinereus*). Een bastaardarend (*Aquila clanga*) die met een prooi in de poten opvliegt van een zandplaat zorgt voor wat onrust: er blijken ook flamingo's (*Phoenicopterus ruber*) te zitten. Voordat we doorrijden peuteren we een paar stoottanden (Scaphopoda) uit een schelpenbank: voor de collectie. De route terug naar Dubai voert langs een paar visvijvers, waar volgens Marijcke altijd veel vogels zitten. We zien er dodaarzen (*Tachybatus ruficollis*), nijlganzen (*Alopochen aegyptiacus*), een paar Indische ralreigers (*Ardeola grayii*) en een fraaie hoenderachtige, de grijze frankolijn (*Francolinus pondicerianus*).

Woensdag 25 maart 1998 - Vandaag staat ons een zwaar veldprogramma te wachten: planten verzamelen in Wadi Ashwani, snorkelen in de Golf van Oman en vogelen bij Kalba Creek. We pikken Ian Curtis op. Hij heeft zoals dat een echte botanicus betaamt, een plantpers bij zich. Nog binnen het hek van het Desert Park zien we een gewaardeerde woestijnbewoner, de doornstaart agame (*Uromastix microlepis*). Het reptiel, waarvan ik de lengte op zo'n 60 cm schat, zit zich op te warmen bij de ingang van zijn hol. Dankzij de beschermde omgeving van het Desert Park is de agame populatie weer stabiel. 'Toen ik hier pas kwam, waren die dieren vogelvrij en belandden ze meestal in de kookpot. Ik heb de Sjeikh ervan kunnen overtuigen dat ze beschermd moesten worden. Het resultaat is dit Desert Park.', vertelt Marijcke niet zonder trots. De agame heeft

genoeg van onze belangstelling en verdwijnt weer onder de grond. We rijden in oostelijke richting over de snelweg. Er is gelukkig geen ochtendspits. Langzaam maakt het vlakke woestijnlandschap plaats voor het Hajjar gebergte dat in het noorden van het schiereiland Musandam een hoogte van 2000 meter bereikt. Wij kruisen het schiereiland wat zuidelijker, maar het gebergte is niet minder imposant. J. typeert het gesteente als 'ophioliet' (omhoog gestuwde oceaanbodem), mij doet het erg aan het Turkse Taurusgebergte denken. Op een ogenschijnlijk onmogelijke plaats stuurt Marijcke de Nissan het asfalt af en het gebergte in. Er blijkt toch een soort karrenspoor te lopen. Pas nu komt de terreinwagen tot zijn recht: moeiteloos hobbelen we richting Wadi Ashwani. Marijcke en Ian slingeren ons met de een na de andere plantennaam om de oren: *Boerhaavia elegans*, *Erodium lacinatum* en *Launaea massauensis*. J. en ik richten ons meer op de fauna. Daar waar

het karrenspoor eindigt, zetten we de tocht te voet voor. Het is heet, maar niet ondragelijk. Een blauwgekleurde hagedis (*Lacerta cyanura*) poseert op een roestkleurige rots. Vier camera's klikken in totaal minstens vijftien keer. Het hagedisje knippert slechts met zijn ogen. De plantenzoekers lopen in de drooggevallen rivierbedding, ik volg een geitenpaadje hoger op de helling. Het vogelleven is uitbundig. In de lucht cirkelen bruinnekraven (*Corvus ruficollis*) en vale gierzwaluwen

(*Apus pallidus*). Vrij snel scoor ik de specialiteit van dit gebergte: de hume's tapuit (*Oenanthe alboniger*). Overal scharrelen woestijnleeuweriken (*Ammomanes deserti*) en Arabische babblaars (*Turdoides squamiceps*), niet te verwarren met de Zeeuwse. De paarse honingzuiger (*Nectarinia asiatica*) is de enige vogel die zingt. In een ondiep poeltje ontdekken we twee soorten padden: de Arabische (*Bufo arabica*) en de Dhofar (*Bufo dhofarensis*). Volgens Marijcke is het voorkomen van de Dhofar pad in de UAE nog maar kort geleden ontdekt, wat natuurlijk niet wegneemt dat ze er altijd al zaten.

De Golf van Oman is blauw en het strand is wit. We zijn tot zeeniveau afgedaald en melden ons bij het Sandy Beach Diving Centre nabij Khor Fakkan. Een behulpzame jongen afkomstig uit Bangalore in India, luisterend naar de wat vreemd

Dubai Creek is een beschermd natuurgebied.

(foto: Kees Moeliker)

Wadi Ashwani.
(foto: Kees Moeliker)

aandoende naam 'Wilfried' helpt ons aan duikbrillen en snorkels. Gelukkig zijn er kleedhokjes. Geen gedoe met handdoeken. Omdat ik op de Molukse Banda Eilanden (een paradijs voor duikers en snorkelaars) meer met mijn hoofd onder als boven water heb gezeten, ben ik bang dat het hier zwaar tegenvalt. Na 50 meter zwemmen, daar waar de zandbodem plaats maakt voor een koraalrif, ben ik genezen. Een ongekende diversiteit en kleurenpracht aan vissen, koralen, kreeftachtigen, zee-komkommers en inktvissen trekt aan mijn ogen voorbij.

Ook J. die voor het eerst boven een koraalrif zwemt, is diep onder de indruk. Na een uur-tje is mijn rug verbrand en schuiven we aan een plastic tuintafel voor de lunch. Weer gaan we voor de smakelijke hamour, dit keer filets van de grill. De talrijke badgasten die ondanks temperaturen van boven de 30 °C toch in glimmende synthetische joggingpakken rondlopen, blijken Russen te zijn. Marijcke: 'Het vliegveld van Sharjah wordt overspoeld met gammele Toepolevs vol met zonzoe-kers uit de voormalige Sovjet Republieken. Ze worden gedumpt in hotels en vakantieparken zoals deze en komen verder nergens'. Eensgezind

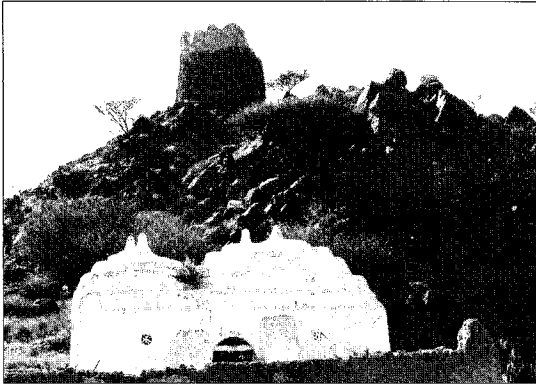

zien we een overeenkomst met het toerisme langs de Spaanse costa's. Irina, een hostes, spreekt intussen met luide stem de joggingpakken toe: ze vertaalt de menukaart.

We vervolgen onze afmattende velddag langs de kust in zuidelijke richting. Nog voor Al Fujairah stopt Marijcke bij een klein, vierkant en witgekalkt gebouwtje met vier koepeltjes op het dak.

Volgens grote handgeschilderde bordes moet het de oudste moskee van de Arabische wereld zijn. Nergens zie ik een leesbaar jaartal. Alhoewel men mij - zelfs blootsvoets - de toegang weigert ('only muslim'), mag ik na het uitspreken van 'bismillahirrahmanirrahim' toch het moskeetje betreden. Het interieur haalt het niet bij de blauwe moskee van Istanbul. J. heeft hoog boven de moskee tegen de rotswand een ruïne opgemerkt en klimt omhoog om te kijken of er braakballen in liggen. De kerkuil (*Tyto alba*) is bekend uit dit gebied. Hij komt met lege handen terug. Marijcke heeft inmiddels de Nissan volgetankt (80 liter voor nog geen tientje) en deelt Magnums uit. De ijsjes smaken net als thuis.

Het betere veldwerk.
(foto: Kees Moeliker)

De kreek van Kalba ligt bijna op de grens met Oman. Het mangrovebos, gelegen aan de oevers van een soort slufster, staat in de boeken als de enige plek waar de Oost-Arabische ondersoort van de witkraagijsvogel (*Halcyon chloris kalbaensis*) voorkomt. De broedpopulatie telt niet meer dan 55 paren. Op zich is de soort niet zeldzaam: hij is verspreid van de Rode Zee via tropisch Azië tot op vele eilanden in de Stille Oceaan. Maar hier, langs de Golf van Oman, hangt het voortbestaan van deze populatie af van de aanwezigheid en de toestand van het oudste mangrovebos (*Avicenna marina*) van het Arabische schiereiland. Volgens Marijcke staan de kreek en de mangroven niet onder directe bedreiging, maar zorgt het crossen met fourwheeldrives over de aangrenzende strandwal voor veel verstoring en verdwijnt de karakteristieke zoutvegetatie, met alle gevolgen voor het ecosysteem. Al op de parkeerplaats bij een bruggetje over de kreek heb ik er een in de kijker: de wit-met-blauwe ijsvogel zit op een roe-

stig bord. Niks mangrove! Langs de kreek zien we er ook een paar. Ze houden er een voor ijsvogels eigenaardige foerageermethode op na: gezeten vlak aan de waterkant werken ze achter elkaar allerlei kreeftachtigen naar binnen die door het opkomende tij in beweging zijn gekomen. Ook rifreigers (*Egretta gularis*), Indische ralreigers (*Ardeola grayii*) en blauwe reigers (*Ardea cinerea*) profiteren op die manier van het overvloedige voedselaanbod van de kreek. Een wandeling over de strandwal levert ook de nodige vogels op: Hemprichs meeuwen (*Larus hemprichii*), Armeense meeuwen (*Larus armenicus*), woestijnplevieren (*Charadrius leschenaultii*) en talloze blauwkeelbijeneters (*Merops superciliosus*) die in grote zwermen op insecten jagen. Langs de vloedlijn rapen we een zak vol mooie stekelige slakkenhuizen van de soort *Murex scolopax* op. In het donker via Bithnah en Dhaid terug naar Sharjah. Witlof met ham en kaas gegeten, insecten verzameld op het terras.

Donderdag 26 maart 1998 - Vandaag is de dag van de formaliteiten. Marijcke verwacht de Sjeikh om tien uur in het museum. Strak in het pak verschijnen J. en ik aan de ontbijttafel. Alhoewel het etiket in mijn kostuum nadrukkelijk vermeldt dat er bij de fabricage gebruik gemaakt is van 'cool wool', heb ik het toch behoorlijk warm. In het museum zorgt de airco voor aangename koelte. In het zaaltje waar de plechtigheid zal plaatsvinden is een tafel met twee stoelen klaargezet en staan langs de wand koffiekopjes gereed. We plaatsen

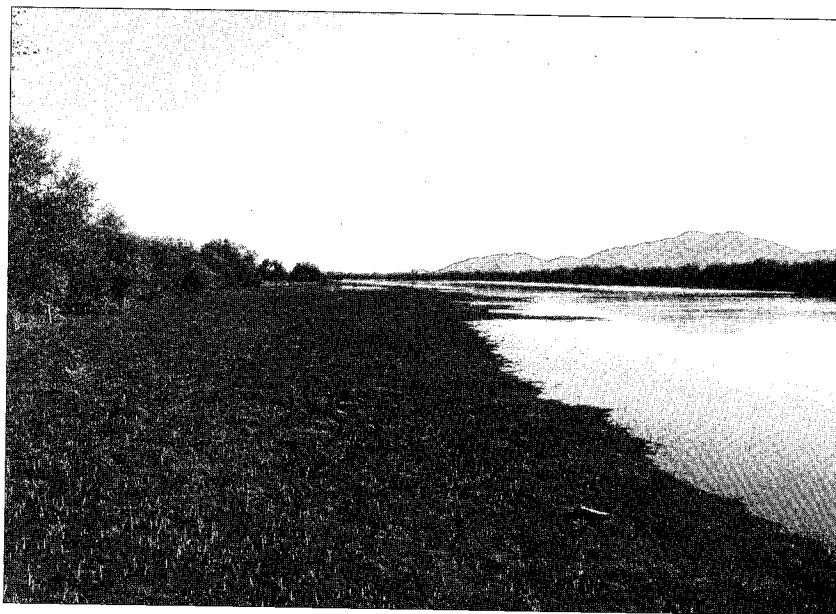
De oudste moskee van het Arabische Schiereiland.

(foto: Jelle Reumer)

'Bezoek de oudste moskee(?)'.

(foto: Kees Moeliker)

Kalba Creek bij opkomend tij.
(foto: Kees Moeliker)

blokte doek. We wisselen vriendelijke woorden uit. Dan nemen de Sjeikh en J. plaats achter het tafeltje en worden de handtekeningen onder het 'Agreement for Cooperation' gezet. Het document draagt de tekst die wij eerder samen met Marijcke opstelden en is op het Ministerie van Cultuur en Informatie met een tekstverwerker voorzien van een kader met wilde bloemmotieven. Helaas zijn er tikfouten

de opgezette ransuil op de tafel, zetten de grote doos met Boheems kristal en een stapeltje Natuurmuseumpublicaties binnen handbereik. Het persbericht over deze heugelijke gebeurtenis verspreiden we over de stoelen in het zaaltje. Tegen tien beginnen we nerveus te ijsberen. Marijcke is buiten om de gasten op te vangen. Om kwart over tien komt Zijne Hoogheid Sjeikh Sultan bin Saeed al Qasimi het zaaltje binnen. In zijn kielzog zijn rechterhand 'Mister Mondher', een Tunesiër, en een paar persfotografen. De Sjeikh is jong, naar schatting nog geen 30, heeft vriendelijke ogen en een goed getrimd 'moslimbaardje'. Hij gaat traditioneel gekleed in een hagelwitte jurk met bijpassende wit-lederen teenslip-pers. Zijn hoofd wordt bedekt met een rood-witge-

ingeslopen. Het uitwisselen van de cadeaus loop snel en soepel. De ransuil gaat compleet met CITES-vergunning van hand tot hand. Voor Burgemeester Peper nemen we een fraaie gouden sierpenning met het opschrift 'Sharjah Cultural Capital 1998' in ontvangst. Voor J. en mij is er een kleinere versie. Onder het genot van een kopje koffie en een stukje worteltaart praten we nog wat over museummanagement en de voordelen van een ICOM lidmaatschap. Om elf uur is Sjeikh Sultan genoodzaakt om te vertrekken.

In de loop van de middag, nadat we onze bagage alvast hebben ingepakt, rijdt Ian ons naar Dubai. We komen in een vreselijke verkeersopstopping terecht. Alhoewel de meeste automobilisten de vertraging lijdzaam ondergaan, benutten sommigen de voordelen van hun vervoermiddel. Ze sturen de 'landcruisers' van de weg af en vervolgen de reis dwars door de woestijn. Ian weet zich te beheersen. We luisteren naar de autoradio die op elk station melancholische Arabische muziek laat horen. In Dubai bezoeken we het Historisch Museum, kopen we vijf kilo verse dadels op de markt en wat snuisterijen in een soukh. Voor het diner belanden we in The Irish Village, een hang-out voor 'expats', gelegen naast het tennisstadion. Het heeft iets weg van de Oude Haven in Rotterdam op een zwoele zomeravond: iedereen is buiten, wil gezien worden en drinkt overmatig veel bier. Veel te laat zijn we terug in Sharjah om afscheid te nemen van Marijke en de bagage op te halen, want om 02.15 uur moeten we op Dubai Airport zijn voor onze terugvlucht. De *Murex*-schelpen in mijn handbagage, die kennelijk nog weekdieren bevatten, verspreiden een vreselijke geur: 'ik ruik kreeft' zegt een man die twee rijen verder incheckt.

